МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Навчально-науковий інститут загальноуніверситетської освіти
Кафедра суспільно-гуманітарних наук

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
«*СОЦІОЛОГІЯ*»
(http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=180

Викладач
http://www.tsatu.edu.ua/shn/people/isakova-olena-ivanivna/

Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин	180

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Дисципліна «Соціологія» спрямована на формування у здобувачів першого (бакалавського) рівня вищої освіти загальних та фахових компетентностей щодо критичного осмислення соціологічної інформації, вмінню бачити за розрізненими, одиничними фактами стійкі зв'язки і закономірності, що становлять першооснову суспільного життя.

Дисципліна зорієнтована на вивчення таких питань, як: предмет, структуру, функції, принципи, методи, основні категорії та закони соціології; загальна характеристика суспільства як цілісної системи та її складові; структура і зміст спеціальних соціологічних теорій; основні закономірності формування та функціонування соціальних спільнот, соціальних відносин та соціальних інститутів; послідовність розробки програми соціологічного дослідження; основні методи збору, обробки, аналізу результатів соціологічного дослідження; шляхи реалізації результатів соціологічних досліджень і соціальних технологій у суспільній практиці; особливості взаємозв'язку особистості й суспільства, соціальний статус особистості; місце і роль соціальних інститутів та соціальних організацій у суспільстві; джерела виникнення соціальних конфліктів і функції соціального контролю; специфіка соціальних змін та соціальних рухів тощо.

Метою вивчення курсу є: формування розуміння сутності соціального життя та соціальної структури суспільства, а також навичок аналізу соціальних явищ і процесів з метою здійснення ефективної управлінської діяльності.

Завданням курсу є: набуття вміння інтегрувати наукове соціологічне знання і застосовувати його для постійного поліпшення як міжособистісних відносин, так і суспільних; стимулювання допитливості та інтересу до соціальних проблем, розвиток соціологічного мислення, формування критичного підходу до аналізу і розуміння соціальних відносин і процесів; набуття практичних навичок керування

суспільними процесами та вирішення конфліктів; розвиток національної самосвідомості майбутніх фахівців; виховання патріотичних і морально-етичних переконань; прищеплення навичок наукового аналізу, спрямованих на забезпечення самостійного осмислення закономірностей суспільного розвитку; вироблення умінь застосовувати здобуті знання у повсякденній діяльності, для орієнтації у суспільно-політичному житті, оцінки суспільних явищ і подій.

У результаті вивчення курсу здобувач вищої освіти повинен

знати:

- предмет, структуру, функції, принципи, методи, основні категорії та закони соціології;
- загальну характеристику суспільства як цілісної системи та її складових;
- структуру і зміст спеціальних соціологічних теорій;
- основні закономірності формування та функціонування соціальних спільнот, соціальних відносин та соціальних інститутів;
- послідовність розробки програми соціологічного дослідження;
- основні методи збору, обробки, аналізу результатів соціологічного дослідження;
- шляхи реалізації результатів соціологічних досліджень і соціальних технологій у суспільній практиці;
- особливості взаємозв'язку особистості й суспільства, соціальний статус особистості;
- сутність соціальних зв'язків, дій, взаємодії між індивідами та групами, групову динаміку;
- соціальну структуру та соціальну стратифікацію суспільства;
- місце і роль соціальних інститутів та соціальних організацій у суспільстві;
- джерела виникнення соціальних конфліктів і функції соціального контролю;
- специфіку соціальних змін та соціальних рухів.

вміти:

- пояснювати, оцінювати, узагальнювати знання про суспільство у контексті системного підходу;
- користуватися основними соціологічними термінами під час виступів на семінарах, дискусіях, диспутах тощо;
- брати участь в організації та проведенні соціологічних опитувань;
- використовувати на практиці результати соціологічних досліджень при діагностуванні причин соціальних конфліктів у сім'ї, колективі, на виробництві;
- сприяти розв'язанню міжособистісних і трудових конфліктів, виконуючи роль медіатора;
- застосовувати наукові методи під час розгляду соціальних процесів;
- розуміти дані масових соціологічних досліджень;
- застосовувати отримані знання на практиці й у професійній діяльності;
- проводити соціологічне дослідження в робочому колективі.

Орієнтовний перелік тем лекцій:

1. Соціологія як наука про суспільство
2. Поняття та різновиди соціологічних досліджень
3. Теорія соціальної структури суспільства
4. Соціальні статуси і соціальні ролі. Соціальна стратифікація
5. Соціологія особистості
6. Соціологія молоді
7. Соціологія шлюбу і сім'ї
8. Соціологія конфлікту
9. Гендерна соціологія
10. Соціологія праці і управління
11. Електоральна соціологія

Орієнтовний перелік тем практичних занять:

12. Соціологія як наука про суспільство
13. Поняття та різновиди соціологічних досліджень
14. Теорія соціальної структури суспільства
15. Соціальні статуси і соціальні ролі. Соціальна стратифікація
16. Соціологія особистості
17. Соціологія молоді
18. Соціологія шлюбу і сім'ї
19. Соціологія конфлікту
20. Гендерна соціологія
21. Соціологія праці і управління
22. Електоральна соціологія

Політика курсу:

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університету.
- ✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- ✓ Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність,

відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література:

1. Барвінський А. О. Соціологія. Центр навч. літератури, 2020. 154 с.
2. Болотіна Є.В., Мішура В.Б. Соціологія. Центр навч. літератури, 2022. 128 с.
3. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Соціологія. К.: Каравела, 2021. 456 с.
4. Соціологія / за ред. В.М. Пічі. Львів, 2020.
5. Соціологія: навчальний посібник / Укладачі Г.Г.Тараненко, О.В.Поправко, О.І.Ісакова. Мелітополь: ФО-П Однорог Т.В., 2021. 316 с.